

Plaatsingslijst

Archief

Archivalia J.J. Gielen

Lijst gegenereerd op : 2021-07-16

Archiefnummer : 255

Archiefnaam : GIEL

Datering : [1920]-1981

Beschrijving : Het archief is fragmentarisch: overzicht van wetsontwerpen e.d. tijdens zijn ministerschap; correspondentie; stukken betreffende zijn dissertatie; artikelen en redevoeringen.

Catalogus : [Archivalia J.J. Gielen](#)

Katholiek Documentatie Centrum

Laatste archief wijziging : 2021-07-15

Ten Geleide

J.J. Gielen (1898-1981)

Josephus Johannes Gielen werd geboren in Rucphen (N.Br.). Hij volgde de RK kweekschool in Bergen op Zoom en Breda en de RK Leergangen te Tilburg en studeerde Germaanse Philologie aan de Universiteit van Gent, waar hij promoveerde op *De wandelende jood in de volkskunde en letterkunde*. Hij was onderwijzer aan de RK lagere school te Sint Willibrord, leraar Nederlands en Geschiedenis, schooldirecteur, inspecteur en hoofdinspecteur van het lager onderwijs en minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, van 1946 tot 1948 in het eerst kabinet Beel. Tot 1949 was hij Tweedekamerlid voor de KVP en van 1956-1966 was hij lid van de Eerste kamer. Hij was ook vice-voorzitter van de KVP en redacteur van het blad *Opvoeding*. Daarnaast was hij van 1949 tot 1968 hoogleraar praktische pedagogiek aan de Katholieke Universiteit Nijmegen.

Tijdens zijn ministerschap maakte hij een einde aan het begin van onderwijs- en cultuurvernieuwing door zijn voorganger Van der Leeuw. Door de confessionelen was deze gezien als bedreiging voor het bijzonder onderwijs en daarom had de KVP het ministerschap opgeëist. Hij reorganiseerde het departement, ontsloeg vele ambtenaren en regelde een wettelijke subsidie voor het bijzonder hoger onderwijs. Hiermee kreeg de volledige gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs haar beslag.

Bron: KDC-Knipsselcollectie

KDC - Knipsselcollectie

De knipsselcollectie bevat naast knipsels uit dag- en weekbladen diverse andere vormen van min of meer losbladige informatie, zoals persberichten van het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP), overlijdensberichten, fotokopieën uit bio- en bibliografische naslagwerken enz. De knipsels over J.J. Gielen zijn beschikbaar in de studiezaal van het KDC.

1. **Kranten- en tijdschriftartikelen over ministerschap (onderwijs, kunsten en wetenschappen) van Gielen. 1946-1948**
2. **Tekst van interview dat v. W. had met Gielen over zijn ministerschap van 1946-1948 en de destijds gevolgde koers en genomen besluiten, 13 mei. 1971**
3. **Nota van ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen (OKW) betreffende spreiding herwonnen kunstbezit, 19 april. 1948**
4. **Overzicht betreffende ontwerpen van wet, K.B.-en en beschikkingen en belangrijke zaken die gedurende het bewind van Gielen als minister van OKW tot stand kwamen of in behandeling waren. z.j.**
5. **Verslag van de 'Afdeling Oudheidkunde en Natuurbescherming' aan minister Gielen van OKW (voorzien van enkele aantekeningen door de minister), 11 februari. 1947**
6. **Afschrift van een uit Makassar ontvangen notitie over de verhouding tussen de zelfbesturen en de regering van Oost-Indonesië. Verzonden door het ministerie van Overzeese Gebiedsdelen aan ministerie van OKW, 27 juli. 1948**
7. **Brieven van frater Pieter Matthias van der Meer de Walcheren aan Gielen. 1934-1935**
8. **Aantekeningen, boektitels, knipsels, berichten van de uitgever over Gielen's dissertatie #De wandelende jood in de volkskunde en letterkunde#. [1930-1940]**
9. **Krantenberichtjes, boekbesprekingen en brieven (van Mea Nijland Verwey; W.A.P. Smit; Mea Mees-Verwey) over het in 1946 verschenen boekje van Gielen #De dichter Verwey. Bijdrage tot het verstaan van zijn poëzie#. z.j.**
10. **Artikel van Gielen "Groeicrisis of bestaanscrisis?" Gaat over het karakter van de KVP. 1967**
11. **Briefwisseling tussen Gielen en Henriette Roland Holst. [1920-1930]**
12. **Rijksbegroting voor de dienstjaren 1946-1947, zesde hoofdstuk. Memorie van Antwoord. Bij het gedeelte over onderwijs heeft Gielen aantekeningen gemaakt. z.j.**
13. **Artikelen van Gielen "Indië in onze letterkunde". Overdruk uit #De hoofdkte#, no. 2, juni 1933. z.j.**
14. **Rede van minister Gielen voor Kath. Onderwijzers Verbond (KOV) congres Utrecht, 31 januari. 1948**
15. **Rede van minister Gielen ter gelegenheid van de installatie van de commissie Cramer, 16 juni. 1948**
16. **Rede van minister Gielen bij installatie van de Rijkscommissie van advies inzake de papierverdeling van boeken en tijdschriften, 18 april. 1947**
17. **Rede (voor de radio) van minister Gielen ter gelegenheid van de Anjerdag, 8 juli. 1948**
18. **Rede bij opening van wetenschappelijk congres. z.j.**
19. **Rede van minister Gielen ter gelegenheid van de opening van de jubileumtentoonstelling van het Openluchtmuseum te Arnhem, 13 juli. 1948**
20. **Rede van minister Gielen ter gelegenheid van de opening van de tentoonstelling 'De stichting van Utrecht', 2 juli. 1948**
21. **Rede van minister Gielen bij het derde eeuwfeest van de Vrede van Münster in Delft, 30 januari. 1948**
22. **Rede van minister Gielen over de Benelux. z.j.**
23. **Artikel van minister Gielen "Gezin en school" (aanvankelijk bedoeld als rede). z.j.**
24. **Rede van minister Gielen "De nationale betekenis van P.C. Hooft", 21 mei. 1947**
25. **Stukken betreffende schoolgeld MO en VHO. 1948**
26. **Brief van [red]: secretaris C. van den Broek (van katholieke lerarenvereniging St. Bonaventura) aan bestuur van katholieke kamerfracties en bericht van ontvangst door KVP, december. 1948**
27. **Brief van Dagelijks Bestuur van de BNA aan bestuur van de Nederlandsche Federatie van Beroepsverenigingen van Kunstenaars. Deze brief werd doorverzonden aan Gielen, 2 april. 1948**

28. **"Raming van de toekomstige behoefte aan en het aanbod van onderwijzers", van het Centraal Planbureau. Bestemd voor minister Gielen, 17 november. 1948**
29. **Stukken betreffende vergaderingen van de Nederlandse Onderwijzersvereniging. z.j.**
30. **Overzicht rijkskampen en -internaten (en deelnemers) voor sociale jeugdzorg Jongenskampen. 1948**
31. **Brief van KOV (Katholieke Onderwijzers Verbond) aan Gielen, lid der Tweede Kamer. Na regeringswissel in 1948 bedankt KOV Gielen voor zijn inzet als minister van OKW, 14 september. 1948**
32. **Rapport van de commissie Michielsen, ingesteld door het Centrum voor Staatkundige Vorming op het verzoek van het partijbestuur der KVP #Proeve van een ontwerp van wet op het verlenen van kinderbijslag aan zelfstandigen#, 5 april. 1948**
33. **Brieven van wetenschappers en schrijvers aan Gielen. 1930-1946**
34. **Brief van H. Vos aan minister Gielen over 'politiek' en brief van de directeur van het residentie-orkest, 13 en 17 augustus. 1946**
35. **Overlijdensbericht van Gielen. 1981**
36. **Rede van minister Gielen gehouden bij de installatie van de Programmaraad van de Nederlandse Radio Unie (NRU). 1947**